

Pedagogisch beleidsplan

Kinderopvang

Huize

Westerbracht 15, 7821 CD Emmen

0591 377 475

www.huizehopsasa.nl

info@huizehopsasa.nl

Inhoud

Inleiding	4
Toegankelijkheid	4
Doelstellingen van Kinderdagverblijf Huize Hopsasa	4
Pedagogisch hoofddoel	5
Visie op ontwikkeling en opvoeding	5
Sociale ontwikkeling.	6
De emotionele ontwikkeling.	8
De motorische ontwikkeling.	9
De cognitieve of verstandelijke ontwikkeling.	10
Mentorschap	11
De groep	12
3-uurs regeling	14
De ruimte	14
Ziekte van het kind	15
Informatie naar de ouders/verzorgers	15
Bijzondere activiteiten	15
Intern overleg	15
Vierogenprincipe	16
Ruildagen	17
Afname extra dagen	18
Oudercommissie	18
Bijlagen	19

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Huize Hopsasa.

Dit beleid geeft aan wat u in grote lijnen van het kinderdagverblijf kan verwachten.

Steeds meer ouders (lees ook: verzorgers) kiezen er voor om de opvoeding en verzorging van hun kinderen te combineren met werk en/of studie. Kinderdagverblijf Huize Hopsasa biedt kinderen de mogelijkheid om in contact te komen met andere kinderen.

De kinderen die een kinderdagverblijf bezoeken, krijgen te maken met twee verschillende aspecten: De wereld van thuis en de wereld van ons kinderdagverblijf. Wij zijn dan ook medeverantwoordelijk voor de opvoeding en verzorging van de kinderen die door de ouders aan ons worden toevertrouwd. Om deze verantwoordelijkheid waar te kunnen maken, moet er worden gewerkt vanuit een duidelijke visie op ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Deze visie staat verwoord in dit pedagogisch beleidsplan.

Het is van belang dat de ouders op de hoogte zijn van wat er op het kinderdagverblijf gebeurt en welke uitgangspunten en regels er gehanteerd worden.

Op het kinderdagverblijf worden de kinderen door meerdere professionele pedagogische medewerkers begeleid, die werken vanuit een pedagogisch beleid.

Dit pedagogisch beleid maakt het opvoedkundig werken binnen het kinderdagverblijf zichtbaar en toetsbaar.

Inleiding

Huize Hopsasa is een kinderdagverblijf met 2 verticale stamgroepen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar.

De belangrijkste taak van de leid(st)ers is het verzorgen, opvoeden van - en begeleiden van kinderen.

De werkwijze die we met z'n allen hebben ontwikkeld, willen wij vastleggen om de volgende redenen:

- ◇ - We vinden het belangrijk dat onze werkwijze eenduidig en duidelijk is.
- ◇ - We willen naar buiten toe duidelijk maken wat onze manier van werken met de kinderen is.
- ◇ - Ouders en toekomstige ouders weten op deze manier hoe wij met de kinderen omgaan.
- ◇ - Het pedagogisch beleidsplan biedt een leidraad en houvast aan de leiding bij het dagelijks werken met de kinderen.

Op een kinderdagverblijf worden de kinderen opgevoed in groepsverband. Onze visie op ontwikkeling en opvoeding en ons pedagogisch hoofddoel staan in het volgende hoofdstuk beschreven. Vervolgens beschrijven wij de uitgangspunten met betrekking tot ontwikkeling van kinderen en ons pedagogisch handelen.

Bij de ontwikkeling van kinderen gaan wij uit van de volgende ontwikkelingsgebieden:

- ◇ - sociale ontwikkeling.
- ◇ - motorische ontwikkeling.
- ◇ - emotionele ontwikkeling.
- ◇ - cognitieve ontwikkeling.

Soms hebben wij een keuze gemaakt om een uitgangspunt onder één van de ontwikkelingsgebieden onder te brengen, wetende dat het ook bij een ander had kunnen staan. Wij zien de verschillende ontwikkelingsgebieden dan ook niet als losstaande elementen maar als één geheel.

Het streven van de leid(st)ers is, dat elk kind groeit naar de bewustwording van zijn of haar persoonlijkheid, zich respectvol kan opstellen, de normen en waarden kent en in staat is zich te handhaven in de maatschappij op een manier waar hij of zij gelukkig en tevreden mee is. Dit pedagogisch beleid geeft de leid(st)ers een steun in de rug bij het uitvoeren van hun taak.

Door middel van dit pedagogisch beleid willen wij de kwaliteit hoog houden. Voor veranderingen blijven wij open staan. Omdat opvoedkundige inzichten blijven veranderen, is het goed om kritisch te kijken naar ons eigen gedrag ten opzichte van de kinderen.

Toegankelijkheid

Bij kinderdagverblijf Huize Hopsasa is veel bespreekbaar, betreffende de opvang en verzorging van de kinderen. Afgezien van de officiële feestdagen is het kinderdagverblijf het hele jaar open.

Doelstellingen van Kinderdagverblijf Huize Hopsasa

Kinderdagverblijf Huize Hopsasa heeft als doel het aanbieden van persoonlijke en kwalitatief goede en verantwoorde kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Wij streven er naar om een betrouwbare, sfeervolle, rustige en gezellige opvang te bieden, waar de kinderen met plezier naar toe gaan en waar de ouders hun kinderen met een gerust hart achterlaten.

Pedagogisch hoofddoel

Ons pedagogisch doel is dat kinderen zich in hun eigen tempo, spelenderwijs ontwikkelen tot evenwichtige mensen.

Kinderen maken steeds andere fases door. Baby's halen plezier en gevoel van veiligheid uit de contacten met kinderen en de leid(st)ers. Rondom het eerste levensjaar gaan de kinderen naast elkaar spelen. Weer wat later gaan ze echt samen spelen. Steeds gebeurt dit onder toezicht van de leid(st)er, die inspringt op de zeker - en onzekerheden van het kind.

Wij stimuleren het kind tot het nemen van initiatieven, om op te komen voor zich zelf, om contacten te leggen, zodat het later als een gelukkig en zelfstandig mens in de wereld zal staan. Ook geven wij de kinderen de kans om zich normen en waarden van een samenleving eigen te maken door o.a.

- ◇ - te leren wat wel en niet mag.
- ◇ - trachten op één lijn te blijven met de ouders.
- ◇ - accenten leggen in de omgang met spullen van een ander.
- ◇ - het leren respectvol omgaan met de dingen om je heen.
- ◇ - waardering bijbrengen voor mooie dingen.
- ◇ - bewust maken van de overeenkomsten en verschillen tussen verschillende culturen.

Visie op ontwikkeling en opvoeding

Visie op ontwikkeling

Elk kind is uniek en vraagt om een eigen benadering. De ontwikkeling van ieder kind wordt bepaald door aanleg en milieu. Als het kind zich veilig voelt, staat het open voor prikkels van buitenaf en gaat op onderzoek uit. Spelenderwijs zal het de omgeving gaan ontdekken.

In de leeftijdsfase van 0 tot 4 jaar maakt het kind een grote ontwikkeling door. Van een hulpeloze baby die nog weinig kan, groeit het uit naar een persoon die heeft leren denken, praten, lopen en spelen in zijn eigen tempo. Soms lijkt het wel of alles vanzelf gaat, maar ieder kind heeft iemand nodig die hem helpt op de lange weg naar volwassenheid.

Spelen

De kinderen krijgen een veelheid van speelgoed aangereikt, passend bij de leeftijd en de behoefte van het kind. Daarnaast is er gelegenheid om met elkaars speelgoed op ontdekking te gaan. Eventueel met behulp van het personeel worden zij in de gelegenheid gesteld van dit speelgoed gebruik te maken. Uit ervaring blijkt dat de zeer jonge kinderen vooral individueel spelen en de ouders wat meer op samen spelen zijn gericht. Zoals in de grote mensenwereld blijkt dat het speelgoed van de buurman vaak aantrekkelijker is dan dat van je zelf. De nog weer oudere kinderen spelen meer zelfstandig onder toezicht van de leid(st)ers en evt hulp en begeleiding indien hier behoefte voor is. De kinderen worden dan gestimuleerd om samen te spelen met het gewenste speelgoed, waarbij de leiding probeert zorg te dragen voor een harmonieuze gang van zaken en met complimentjes het proces van samen spelen stimuleert. Het gaat in het kinderdagverblijf om kinderen waarvan het spelen centraal gesteld wordt. Ook worden er regelmatig activiteiten met de kinderen gedaan zoals schilderen en plakken. Het kind doet slechts mee indien het aangeeft dat het dat ook wil.

Samen dingen doen

Door samen dingen te doen stimuleren wij de kinderen in hun ontwikkeling.

Voorbeelden hiervan zijn:

Samen eten:

- kinderen krijgen allemaal een eigen vork. Kleine kinderen worden geholpen met het fruit aan de vork te prikken en kinderen kunnen zelf het eten in hun mond doen.
- Grote kinderen krijgen een eigen mes en mogen zelf hun eigen boterham smeren. Waar nodig is, wordt er geholpen.
- Kinderen leren wij zelf uit een beker/fles te drinken. Door ze te helpen en het zelf te laten doen.

Activiteiten:

- Bij knutselactiviteiten laten wij kinderen zoveel mogelijk alles zelf te doen. Knippen, plakken, verven etc. Daar waar nodig is helpen wij en leren wij kinderen hoe het moet.

Conflicten:

- Wanneer er conflicten zijn tussen kinderen lossen wij samen met de kinderen het probleem op. Stel een kind speelt met een auto en een ander kind pakt de auto af. Er ontstaat nu een conflict. Samen met het kind proberen wij een oplossing te bedenken waardoor het conflict opgelost wordt. Samen met het kind komen wij dan tot de oplossing om nog een auto erbij te pakken. Hierbij laten we het kind eerst zelf nadenken over een goede oplossing.

Kinderen zijn vaak gericht op gewoontes en vinden de vaste momenten van samen dingen doen overduidelijk plezierig. Hier wordt actief op ingespeeld. Er worden veel dingen samen gedaan. Voorlezen, zingen, knutselen en de maaltijden zijn de belangrijkste elementen. Er wordt van uit gegaan dat dit goed is voor de ontwikkeling van de kinderen. De kinderen worden hierbij spelenderwijs elementaire zaken als kleuren en vormen bijgebracht. De grotere kinderen vormen het voorbeeld voor de kleinere kinderen. Belangstelling en enthousiasme zijn van groot belang bij samen dingen doen.

De maaltijden zijn een belangrijk hoogtepunt op de dag. Eerst handen wassen, en dan met een zekere discipline leren dat je aan tafel blijft zitten tot we met zijn allen klaar zijn met eten.

Ook wordt gezamenlijk het speelgoed opgeruimd vanuit het idee dat de kinderen zich dienen te realiseren dat dingen niet vanzelf gebeuren. Op speelse wijze wordt een zekere mate van discipline aangeleerd.

Slapen

De kinderen brengen afhankelijk van de leeftijd een deel van de dag slapend door.

Visie op opvoeding:

Wij proberen de ontwikkeling van het kind te stimuleren en te begeleiden. Hierbij houden we rekening met het niveau en het tempo van elk individueel kind. Dit doen we zowel in groepsverband als individueel. Geborgenheid en veiligheid zijn voorwaarden daarvoor. Onze basishouding wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor elk kind. Het kind moet voelen dat het welkom is bij Huize Hopsasa. We creëren situaties die ervoor zorgen dat het kind zich prettig voelt, vertrouwen krijgt in zich zelf en in anderen door:

- ◇ - de inrichting van de ruimte
- ◇ - de indeling van tijd en een afwisselend aanbod van activiteiten
- ◇ - zorg voor sfeer in de groep
- ◇ - warme aandacht van de leiding voor het kind

Sociale ontwikkeling.

Onder sociale ontwikkeling verstaan we het proces waarin het kind leert omgaan met andere kinderen en volwassenen, zowel individueel als in groepsverband. Vanaf de geboorte is het kind sociaal gericht. Het is onze taak om dit, in aanleg aanwezig, sociaal gevoel te stimuleren tot ontwikkeling. Het kind

leert zorg dragen voor zichzelf en anderen in zijn omgeving, waardoor het meer en meer een eigen verantwoordelijkheid kan dragen.

Uitgangspunten.

A. Kinderen komen veel in contact met elkaar en met de leid(st)ers. Door de andere kinderen en leidsters regelmatig tegen te komen, leren zij rekening te houden met elkaar, nieuwe ervaringen op te doen en samen plezier te maken. Door middel van deze contacten leren zij de anderen en zichzelf kennen.

Kinderen geven in elke leeftijd waar ze zich in bevinden signalen af waardoor wij daar op in kunnen spelen. Een baby geeft dit aan door b.v. te huilen of te lachen. Door hier op in te spelen vindt er contact plaats tussen de baby en de leid(st)er. Door deze wisselwerking zal de baby zich snel veilig voelen.

Een ander voorbeeld is een peuter dat het speelgoed moet delen met anderen. Soms gaat dit vanzelf en soms is dit lastig voor ze. Door onderling contact met de andere kinderen en de leid(st)ers ontdekken ze dat ze af en toe even moeten wachten voor zij aan de beurt zijn. In contact blijven met elkaar is dus van groot belang.

B. Baby's en dreumesen spelen veelal naast elkaar, naarmate kinderen ouder worden doen wij een beroep op de gezamenlijkheid. Daarnaast ervaren zij gaandeweg dat ze niet alleen zijn; ze spelen met elkaar, eten samen en houden rekening met elkaar. Ze merken dat het leuk kan zijn om bij een groepje te horen of dat het gezellig is om met anderen aan tafel te zitten. Kinderen ondernemen zelf stappen tot zelfstandigheid en daarnaast stimuleren wij hen daarin, rekening houdend met de leeftijd, het tempo en de interesse van het kind.

Wij bieden kinderen de mogelijkheid om vanuit de basisgroep hun wereldje steeds meer te vergroten. Tijdens de dag wordt er door de leiding de namen van de kinderen opgenoemd wanneer zij worden aangesproken. Door dit steeds weer te herhalen ontdekken de kinderen wie er die dag wel of niet zijn. Hiermee stimuleren wij de aandacht voor het groepsgebeuren. Vanuit deze veilige situatie krijgen de kinderen de gelegenheid om ook met anderen te spelen.

C. Kinderen hebben al vroeg te maken met verschillende waarden en normen. In hun opvoeding thuiskrijgt een kind waarden en normen mee. Dit geeft het kind duidelijkheid en houvast, omdat het steeds meer van de wereld leert begrijpen. Wanneer een kind op het kinderdagverblijf komt, kan het zijn dat het misschien met andere waarden en normen in aanraking komt. Kinderen staan over het algemeen open voor nieuwe dingen en nemen gehanteerde waarden en normen over.

Eerlijkheid, verdraagzaamheid, respect hebben voor elkaar en de omgeving zijn een aantal van de waarden en normen die wij kinderen mee willen geven. Dit laten wij zien door in conflictsituaties op het niveau van het kind, met het kind te gaan praten. Uitleg te geven over hetgeen anders kan. Bijvoorbeeld, het afpakken van elkaars speelgoed. Kind 1 speelt met een pop en kind 2 pakt het zonder te vragen af. Wij zullen op zo'n moment gehurkt, op het niveau van de kinderen uitleggen dat het netjes en fatsoenlijk is dat kind 2 eerst vraagt aan kind 1 of zij ook met de pop mag spelen. Hiermee toon je respect voor de ander. Ook zullen we uitleggen dat als kind 1 dit niet wil, kind 2 eerst met iets anders kan gaan spelen, om eventueel later van speelgoed te ruilen. Kind 1 krijgt hier de ruimte om ook nee te zeggen. Kind 2 leert hiermee verdraagzaam om te gaan.

D. Ieder kind is uniek, met zijn eigen karakter, gewoontes en eigenaardigheden. Wij houden rekening met het temperament van het kind en passen ons handelen daar op aan. Daar waar het ene kind uitbundig reageert, zal een ander zich stilletjes op de achtergrond houden. Doordat wij de kinderen in hun reacties

leren kennen, kunnen wij op een adequate manier op hen reageren. Voorop staat dat ze mogen zijn wie ze zijn. Op het moment dat wij denken dat een kind moeite heeft om zich veilig te voelen, zullen wij hier extra aandacht aan besteden. Vanuit veiligheid zullen kinderen hun eigenheid ontplooien.

E. Door positief gedrag bij kinderen te bevestigen en negatief gedrag te corrigeren geven wij grenzen aan wat kan en wat niet kan. Door positief gedrag te stimuleren en aan te moedigen willen we zoveel mogelijk het corrigeren beperken.

We laten een kind eerst zien waarom iets niet mag. Indien het nodig is om te corrigeren, wijzen we het gedrag af en niet het kind. Voorop gesteld dat het voor het kind kort en duidelijk is en het een verband kan leggen tussen oorzaak en gevolg. In de praktijk zien we vaak dat kinderen elkaar corrigeren.

Kinderen begrijpen vaak goed wat kan en wat niet kan. Als een kind na herhaaldelijke waarschuwingen zijn gedrag niet om kan buigen, zetten we het even apart in dezelfde ruimte. Als er daarna over gepraat is met het kind, gaat het weer spelen.

F. Kinderen leren spelenderwijs de wereld ontdekken. Op het eerste gezicht lijkt het spel een tijdverdrijf. Spelen is echter meer, het is een belangrijke activiteit waarmee het kind op een prettige manier vertrouwd raakt met zichzelf en zijn omgeving. We laten kinderen over het algemeen vrij; lekker onbezorgd spelen is voor ieder kind het meest fijne wat er is. Soms is het nodig om te sturen, het kind kennis te laten maken met andere mogelijkheden of in het belang van het groepsgebeuren.

We bieden gerichte activiteiten aan. Kinderen zijn vrij om hier aan deel te nemen. Meestal vinden ze het plezierig om samen bezig te zijn. Deze activiteiten zijn divers van aard: knutselen, voorlezen, bewegingsspelletjes, fantasiespelletjes, uitstapjes of liedjes zingen.

De emotionele ontwikkeling.

De emotionele ontwikkeling is het proces waarbij het kind leert om te gaan met zijn of haar gevoelens. We respecteren de verschillende emoties. Kinderen tonen open hun emoties zoals verdriet, pijn, angst, geluk, plezier, etc. Zij willen ons door het uiten hiervan altijd wat zeggen.

Uitgangspunten:

A. We nemen de verschillende emoties van kinderen serieus. Kinderen hebben altijd een reden om te huilen, zich angstig te voelen of om blijdschap te tonen. Wij vinden het dan ook heel belangrijk om ons in te leven in deze verschillende emoties.

Sommige kinderen hebben er wat moeite mee als de ouders het kind gebracht hebben en weer weg gaan. Het beleid is om niet stiekem weg te gaan, maar dit duidelijk aan het kind te zeggen. Als een kind dan toch huilt, dan geeft de leid(st)er aan het kind aan dat ze veronderstelt dat het verdrietig is omdat pappa of mamma weg is. Ze zal tevens aangeven dat het kind verdrietig mag zijn, maar dat het straks weer opgehaald wordt. Ze troost dan het kind en probeert het uiteindelijk om het af te leiden.

B. Kinderen mogen altijd hun emoties tonen, maar er zijn grenzen wanneer zichzelf of anderen in het gedrang komen. Zij mogen zichzelf of anderen geen pijn doen of spullen kapot maken.

Als een kind een ander bijt dan grijpen we in, we leggen uit aan het kind wat het effect is van zijn bijten en dat het gebeten kind pijn heeft. Deze laatste wordt als eerste getroost. We ronden het samen af en dan kunnen ze beiden weer hun gang gaan.

C. Kinderen ontwikkelen hun gevoel van eigenwaarde vanuit veiligheid en geborgenheid. Zij zullen gaandeweg steeds meer gaan ondernemen en zullen positieve ervaringen opdoen, zowel alleen als samen met anderen. Het kind leert hierdoor zichzelf kennen en waarderen. Door het kind positief te benaderen, stimuleren wij het om nieuwe ervaringen op te doen of om iets nogmaals te proberen.

Door de kinderen de dingen zoveel mogelijk zelf te laten doen; o.a. ruzies c.q. probleempjes oplossen, aan- en uitkleden, opruimen en activiteiten uitzoeken, leren kinderen hun eigen mogelijkheden kennen en uitbreiden, waarmee het gevoel van eigenwaarde vergroot wordt.

D. Door met andere kinderen en volwassenen om te gaan, leert het kind vertrouwen te hebben in anderen. Door duidelijk te zijn naar kinderen en onze afspraken en beloftes na te komen, weten zij wat ze aan ons hebben.

Een dreumes huult als een leid(st)er even weg gaat. Een andere leid(st)er zal dan het kind even troosten en uitleggen wat de leid(st)er gaat doen, zodat het kind leert begrijpen wat er om hem heen gebeurt en leert dat als vertrouwde mensen weggaan, zij ook weer terugkomen.

E. De wenperiode in het kinderdagverblijf is één van de belangrijkste momenten voor het kind. Deze periode geeft de eerste indruk van het dagelijks reilen en zeilen. Voor veel kinderen is dit het eerste contact met vreemde volwassenen en met andere kinderen. Wij besteden hier veel aandacht aan zodat het kind vertrouwd raakt met de nieuwe omgeving en vertrouwen krijgt in de leiding. De leiding gaat een band aan met de kinderen in deze periode.

De motorische ontwikkeling.

Onder de motorische ontwikkeling verstaan we de ontwikkeling van het bewegingsapparaat. Het kind leert om te gaan met de mogelijkheden en onmogelijkheden van zijn lichaam.

De motorische ontwikkeling onderscheiden we in:

- ◊ - grove motoriek (klimmen, klauteren, springen, rennen, fietsen etc.)
- ◊ - fijne motoriek (tekenen, plakken, knippen, verven etc.)

Uitgangspunten:

A. De motorische ontwikkeling gaat deels vanzelf en spelenderwijs. Een baby wordt zich meer en meer bewust van de eigen mogelijkheden. Wij bieden kinderen de gelegenheid om te komen tot bewegen. Daarnaast dagen wij hen uit tot bewegen passend bij de leeftijd en het tempo van kind.

Het effect van een beweging prikkelt een baby tot verder proberen en onderzoeken. Babygym, activity center, mobiles, muziekdoozjes bevestigd aan box zijn niet alleen spannend voor een baby om naar te kijken, maar nodigt de baby ook uit tot onderzoek. De baby oefent hiermee de coördinatie van zijn beweging en ontwikkelt hiermee steeds meer de fijne motoriek.

B. Als het kind kan lopen wordt de drang om de omgeving te verkennen steeds groter. Een kindje dat net kan lopen en volop aan het oefenen is, zal zich meer bewuster zijn van zijn omgeving. Loopfietsen, blokken, ballen worden interessanter. Ook de glijbaan komt dan in trek, waarop hij/zij kan klimmen en glijden. Eerst zal de leid(st)er het kind hulp geven, maar zal hem vervolgens prikkelen om het zelf te gaan doen.

C. Naarmate een kind ouder wordt, heeft het steeds meer beheersing over zijn eigen coördinatie en krijgt meer bedrevenheid in de fijne motoriek. Wij bieden kinderen materiaal aan, passend bij hun mogelijkheden. Dit geldt voor o.a. ontwikkelingsmaterialen (puzzels) en constructiespelen (blokken, Duplo). De leiding probeert steeds weer het kind uit te dagen om verder te gaan in zijn bewegingen door het voortdurend te prijzen en te stimuleren.

Met tekenen, prikken, plakken, knippen, verven, etc. oefent het kind de fijne motoriek. Het kind wordt gestimuleerd om de materialen op de juiste manier te hanteren. Het plezier hebben in activiteiten is de belangrijkste drijfveer. Dit geldt natuurlijk voor alle ontwikkelingsgebieden.

De cognitieve of verstandelijke ontwikkeling.

Onder cognitieve ontwikkeling verstaan we de ontwikkeling van het denken en praten. Hiermee bedoelen we: het opnemen van kennis en met die kennis iets doen, ermee werken en daardoor inzicht krijgen.

Uitgangspunten:

A. Door de omgeving te onderzoeken leren kinderen spelenderwijs zicht krijgen op het effect van hun handelen. Iets zoeken wat verstopt is, is een geliefd spelletje; over de knuffel van een baby wordt een doekje gelegd. Op de vraag: "Waar is jouw knuffel nou?", kan het kind het doekje wegtrekken. Dit kan hij met veel plezier meermaals herhalen.

Bij peuters leggen we 3 verschillende speeltjes duidelijk zichtbaar op tafel. Deze worden bedekt met een doek en één speeltje wordt ongemerkt weggehaald. De kinderen moeten dan goed nadenken welk speeltje weg is. Dit spelletje wordt in verschillende variaties aangeboden. Bij de nog weer oudere kinderen doen we bijvoorbeeld gezelschapsspellen, waaronder kaartspellen, wie ben ik, stratego, etc.

B. Kinderen verwerven taal zowel actief (praten) als passief (luisteren). Door te praten met kinderen, gebeurtenissen en voorwerpen duidelijk te benoemen leren kinderen omgaan met taal. We gebruiken korte, duidelijke zinnen en maken gebruik van ons non-verbaal gedrag.

Baby's beschikken nog niet over woorden. Non-verbale communicatie is belangrijk om contact te krijgen met de baby's. Door in de brabbelperiode op de geluiden van de baby te reageren, bevorderen we het contact met de baby. Boekjes kijken, voorlezen, verhalen vertellen en gesprekjes voeren, horen tot onze dagelijkse bezigheden.

C. Door goed inzicht te hebben in het kind en zijn taalontwikkeling, kunnen we inspelen op de behoefte van het kind. De zogenaamde vraagperiode is een belangrijke fase in de ontwikkeling van taal en denken. Een peuter die regelmatig vraagt: "Wat is dat, hoe heet dat, waarom dan", heeft behoefte aan uitleg. Deze vragen kunnen ze eindeloos herhalen. Kinderen in de leeftijd van 2,5 jaar vinden het leuk om te imiteren. Allerlei geluiden worden nagebootst (dieren, auto's, boten, vliegtuigen, etc).

D. Zingen is een prima manier om de taal te ontwikkelen. Baby's, peuters en ook grotere kinderen en volwassenen reageren onbewust positief op het samen zingen. Het accent bij het zingen ligt op het plezier hebben, maar even goed ontwikkelt het kind door te zingen, de taal en het denken. Zingen neemt daarom in ons kinderdagverblijf een belangrijke plaats in.

Op vaste tijden wordt er gezongen (begin van de dag, voor het brood eten, voor het fruit eten, bij feestjes). Verder wordt er nog op verschillende tijden gezongen door de kinderen en de leiding.

Mentorschap

Bij Huize hopsasa word er aan ieder kind een mentor toegewezen. De mentor is één van onze pedagogisch medewerkers die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor u als ouder(s) om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind mee te bespreken.

Een mentor aanwijzen:

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, is het van belang dat de mentor het kind echt kent. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waar het kind geplaatst is. U zal op de hoogte gebracht worden wie de mentor van het kind is. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (indien toestemming van ouders).

Individuele behoeftes van het kind:

Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van het kind

Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd aan de wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van de mentor maakt dat belangrijke ontwikkelingsstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig signaleerd.

Wij zullen in mei en november 10 minuten gesprekken inplannen om zo de voortgang en bijzonderheden met ouders te bespreken.

Indien nodig kunnen er op verzoek van ouders of leidsters extra 10 minutengesprekken ingepland worden.

Daarnaast zal er een evaluatiegesprek plaatsvinden wanneer het kind het KDV zal verlaten. Bij het verlaten van het KDV wordt er een overdrachtsformulier opgemaakt. Een voorbeeld hiervan vind u terug in de bijlage overdrachtsformulier.

Wij observeren aan de hand van observatielijsten. Deze worden elke twee maanden bijgehouden en waar nodig vaker. Aan de hand van deze lijsten kunnen we makkelijk de veranderingen van het kind bijhouden.

Bij "zorgelijke" veranderingen in de ontwikkeling van het kind, bv taalachterstand, motorische afwijkingen, driftbuien etc. , kan er met toestemming van ouder een gesprek samen met de ouder aangegaan worden met iemand van buitenaf.

Een voorbeeld van de observatielijst is te vinden in de bijlage observatielijst

Wij hebben een samenwerking met Yorneo en deze mensen kunnen helpen bij het zoeken naar de beste oplossingen en instanties.

Yorneo komt 2 keer per jaar een algemene observatie doen. Bij veranderingen van ontwikkeling komen ze op aanvraag vaker. Ouders hebben hier een toestemmingsformulier voor getekend.

De groep

De verhouding tussen het aantal leid(st)ers en het feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de stamgroep bedraagt tenminste:

- ◇ - 1 leid(st)er per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar
- ◇ - 1 leid(st)er per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar
- ◇ - 1 leid(st)er per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar
- ◇ - 1 leid(st)er per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar

Dagopvang

Het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen in een stamgroep wordt bepaald op basis van tabel 1 en onderstaande aanvullende rekenregels (conform de artikelen 7, tweede lid, en 19f, tweede lid, van dit besluit). De tabel en de rekenregels worden toegepast in de volgorde waarin zij onderstaand zijn opgenomen. De voorwaarden met betrekking tot de maximale grootte van een stamgroep of peuterspeelzaalgroep zijn in tabel 1 verwerkt (conform de artikelen 9, tweede lid, en 19h, tweede lid, van dit besluit).

Tabel 1. Berekening van het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en de maximale groepsgrootte bij groepen in de dagopvang.

Leeftijd kinderen	Minimaal aantal beroeps krachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroeps krachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroeps krachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroeps krachten	Maximaal aantal kinderen	
Groepen alle kinderen één leeftijd	0 tot 1	1	3	2	6	3	9	4	12
1 tot 2	1	5	2	10	3	15	4	16	
2 tot 3	1	8	2	16	----	----	----	----	
3 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----	
Gemengde leeftijds groepen	0 tot 2	1	4	2	8	3	14 ₁	4	16 ₁
0 tot 3	1	5	2	10	3	13 ₁ /14 ₄ /15 ₂	4	16 ₁	
0 tot 4	1	5	2	12	3	14 ₁ /15 ₃ /16 ₂	4	16 ₁	
1 tot 3	1	6	2	11	3	16	----	----	
1 tot 4	1	7	2	13	3	16	----	----	
2 tot 4	1	8	2	16	----	----	----	----	

- 1 Waarvan maximaal acht kinderen van 0 tot 1 jaar.
- 2 Waarvan maximaal drie kinderen van 0 tot 1 jaar.
- 3 Waarvan maximaal vijf kinderen van 0 tot 1 jaar.
- 4 Waarvan maximaal vier kinderen van 0 tot 1 jaar.

Rekenregels

1. Indien in een stamgroep een kind van 0 tot 1 jaar aanwezig is, wordt naast tabel 1 tevens voldaan aan de hiernavolgende rekenformule. Indien niet wordt voldaan aan de rekenformule en de uitkomst van de rekenformule een getal groter dan 1 oplevert, bijvoorbeeld 1,01, wordt het op grond van tabel 1 benodigde minimaal aantal in te zetten beroepskrachten met 1 verhoogd. De rekenformule luidt als volgt:
$$(A + ((B + C + D) / 1,2)) / E \leq 1$$

A = aantal kinderen van 0 tot 1 jaar / 3.
B = aantal kinderen van 1 tot 2 jaar / 5.
C = aantal kinderen van 2 tot 3 jaar / 6.
D = aantal kinderen van 3 tot 4 jaar / 8.
E = benodigde minimaal aantal in te zetten beroepskrachten op grond van tabel 1.
2. In een situatie waarin het toevoegen van 1 kind leidt tot een op grond van tabel 1 en rekenregel 1 kleiner aantal benodigde beroepskrachten, wordt het aantal benodigde beroepskrachten met 1 verhoogd.

Wij hebben een vast team en 2 vaste invalkrachten. Op deze manier creëren wij een team met vertrouwde gezichten voor zowel de kinderen als de ouders. In verband met een lage bezetting op sommige dagen, op zowel het KDV al BSO, bestaat de mogelijkheid dat deze groepen worden samengevoegd. U wordt hiervan bij aanmelding op de hoogte gesteld en schriftelijk om toestemming gevraagd. Daarin maken wij ook nog de keuze of de samenstelling niet in het nadeel komt van de ontwikkeling van uw kind(eren).

Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep, wordt het rekenkundig gemiddelde berekend, waarbij naar boven kan worden afgerond.

Voeding en dagindeling.

07.00 – 09.30 uur: groepsactiviteiten/vrij spelen
09.30 – 10.00 uur: kring met fruit en sap/roosvicee (liedjes zingen)
10.00 – 11.30 uur: groepsactiviteiten/vrij spelen
11.30 – 13.00 uur: broodmaaltijd en melk
13.00 – 15.00 uur: groepsactiviteiten/vrij spelen (eventueel vanaf 12.30 uur peuters naar bed)
15.00 – 15.30 uur: kring met koekje, fruit of cracker en sap/roos vicee
15.30 – 17.30 uur: groepsactiviteiten/vrij spelen
17.00 – 17.30 uur: drinken/knabbel/ warme hap
17.30 – 18.30 uur: rustig spel

Na een eetmoment worden de gezichten en de handen gewassen (voor ieder kind een eigen doek/washand). De kinderen die hiervoor in aanmerking komen gaan dan slapen. Met de grotere kinderen wordt dan geknutseld, gepuzzeld of een spelletje gedaan. Vanaf 15.00 zijn de meeste kinderen weer op.

Baby's

Melkpoeder en borstvoeding wordt van huis meegenomen. De melkpoeder wordt op het kinderdagverblijf klaargemaakt in de eigen fles.

De baby's worden gevoed naar het voedingsschema van thuis. Ook houden wij zo veel mogelijk hetzelfde slaapritme aan als thuis.

Dieet

Als kinderen een dieet hebben wordt hier uiteraard rekening mee gehouden. De speciale voeding wordt aangeschaft bij Huize Hopsasa of wordt meegebracht van huis. Dit wordt in onderling overleg geregeld.

3 urenregeling.

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang kan er worden afgeweken van de beroepskracht- kindratio. Gedurende maximaal 3 uur per dag. Deze uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet.

De uren waarbij dit op Huize Hopsasa zou kunnen plaatsvinden zijn:

's morgens tussen 7:30 en 8.00.

's middags tussen 12.00 en 14.00.

's avonds tussen 17.30 en 18.00.

De ruimte

Wij zorgen voor een uitdagende omgeving waarin kinderen veel kunnen ontdekken. Er is een hoek waar de kinderen zich terug kunnen trekken. In deze hoek is een bankje, waar de kinderen rustig met een boekje kunnen gaan zitten. Het spelmateriaal staat dusdanig dat de kinderen het zelf kunnen pakken.

Buitenruimte

Zodra een kind kan lopen, krijgt het meer behoefte aan ruimte. Onze buitenspeelruimte biedt.

We gaan dagelijks met de kinderen naar buiten, mits het weer het toelaat.

Ziekte van het kind

Als regel geldt dat een ziek kind het kinderdagverblijf niet kan bezoeken, daar wij daar niet voldoende voor zijn toegerust. Bij een onschuldige verkoudheid of doorkomen van tandjes, kan het kind het kinderdagverblijf normaal bezoeken. Als het kind koorts heeft, 38,5 graden of hoger, dan wil het alleen maar thuis in zijn/haar eigen bed zijn. Er worden geen speciale maatregelen genomen tegen het voorkomen van met name waterpokken en verkoudheden. In de regel verlopen kinderziekten milder naarmate de kinderen jonger zijn.

Informatie naar de ouders/verzorgers

De ouders worden in een intake gesprek uitvoerig op de hoogte gebracht van de gang van zaken binnen het kinderdagverblijf. Tevens ontvangen zij een informatieboekje, waarin zij worden geïnformeerd over bijv. de haal- en brengtijden en hoe één en ander geregeld is op ons kinderdagverblijf.

De leid(st)ers leveren een belangrijke bijdrage aan de opvoeding, maar de ouders/verzorgers zijn de belangrijkste opvoeders en blijven eindverantwoordelijk. Als het goed is, vullen ouders/verzorgers en leid(st)er elkaar aan. Goede communicatie is hiervoor van groot belang, zowel vanuit de ouders/verzorgers betreffende de thuissituatie, als naar de ouders/ verzorgers toe door de leid(st)ers.

Bij het brengen en halen van de kleine kinderen tot 1 jaar is er de mogelijkheid voor de ouders/verzorgers de leid(st)ers op de hoogte te brengen van eventualiteiten; de leid(st)ers op hun beurt kunnen de ouders/verzorgers op de hoogte brengen van wat het kind gedaan heeft die dag. De leid(st)ers schrijven dagelijks in een digitaal schriftje over het wel en wee van het kind. De ouders/verzorgers kunnen het schriftje lezen in het ouderportaal en kunnen op hun beurt ook aantekeningen in het digitale schriftje maken.

Bijzondere activiteiten

Allerlei activiteiten met de kinderen hebben betrekking op de seizoenswisselingen tijdens een jaar. Winter, lente, zomer en herfst komen door het jaar heen aan bod met spelletjes, liedjes en creatieve werkjes.

Ook aan de feestdagen wordt aandacht besteed. De verjaardagen van de kinderen en de leidsters worden gevierd. Ook is er aandacht voor traktaties in verband met de geboorte van een baby. Als wij op de hoogte zijn van de verjaardagen van de ouders wordt er ook samen met een leidster iets geknutseld. Bij vertrek van een kind wordt ook altijd uitgebreid stilgestaan.

Tevens beschikken wij over eigen vervoer om leuke uitstapjes met de kinderen te kunnen maken.

Intern overleg

Iedere twee maanden wordt er een werkbespreking gehouden, waarbij alle leid(st)ers aanwezig zijn.

Elke werkbespreking kent vaste onderwerpen, zoals:

- ◇ - Materiaal
- ◇ - Activiteiten
- ◇ - Problemen met ouders of kinderen

- ◊ - Problemen op de werkvloer
- ◊ - Pedagogisch beleid
- ◊ - Korte kindbespreking

Vierogenbeleid in de kinderopvang

In het voorjaar van 2011 is het rapport Gunning verschenen. In dit rapport staan aanbevelingen voor organisaties die betrokken zijn bij de kinderopvang en ook voor de kinderopvangorganisaties zelf. De aanbevelingen zijn gericht op acties die er aan bijdragen drempels te verhogen die helpen voorkomen dat er ongewenste situaties kunnen voorkomen.

Drempels verhogen om ongewenste situaties te voorkomen kan op meerdere manieren. Situaties waarin medewerkers voorspelbaar lang alleen zijn met kinderen bieden een lage drempel. Het is zaak voor die situaties de drempel te verhogen. Dit kan op meerdere manieren. Hier volgt een beschrijving van hoe wij bij onze locatie drempels verhogen om eventuele ongewenste situaties te voorkomen.

Ons gebouw is niet geheel open, wij hebben maar beperkt glas in deuren en wanden en onze verschoonunits zijn geplaatst op de groep en niet voor gezamenlijk gebruik. Wanneer het aantal kinderen het niet toelaat om met twee personen op de groep te staan dan zorgen wij er juist om die reden voor dat de volledige groep met pedagogisch medewerkers naar de buurgroep gaat spelen of wanneer dit niet mogelijk is er een stagiaire met een pedagogisch medewerker op de groep werkt.

Bij de inrichting maken we gebruik van verschillende hoeken. Dat is belangrijk voor kinderen en komt voort uit het ontwikkelingsgericht werken. Kinderen kunnen in die hoeken spelen en ontdekken. Ook kunnen zij divers spel afwisselen en juist de rust of de drukte opzoeken. Bij de inrichting houden we rekening met overzicht en zichtbaarheid. De scheidingen bestaan uit laag meubilair.

We zorgen dat het zicht van buiten de groep niet wordt belemmerd om een open sfeer te behouden. Ook bij het maken van een raamschilderingen en het ophangen van diverse zaken houden wij hier rekening mee.

Op rustige momenten in de groepen of het hele kinderdagverblijf voegen wij bij voorkeur groepen samen. Niet alleen vanuit pedagogisch oogpunt maar ook in verband met het vier ogen-beleid. Een voorbeeld hiervan is aan het begin en het eind van de dag, tijdens vakanties of bij lage bezetting van de groepen.

Op deze manier beperken we de momenten dat medewerkers voorspelbaar lang alleen zijn met kinderen. Bij dit samenvoegen kan er bewust gekozen worden om gebruik te maken van ruimtes die de zichtbaarheid verhogen, bijvoorbeeld de hal. Tijdens pauzes wordt er samengewerkt met naast elkaar gelegen groepen. Vanzelfsprekend is de inzet van ons personeel conform de Wet Kinderopvang.

Gesloten deuren, vaste structuren, alles volgens regel en afspraak maakt van elke groep een eiland. Binnen onze locatie wordt er nadrukkelijk gewerkt aan een open sfeer. Samen werken met elkaar wordt gestimuleerd, ook over groepen heen. Dat kan op allerlei gebied. Bijvoorbeeld als het op de ene groep drukker is dan op de andere. Of door kinderen uit te nodigen om deel te nemen aan een activiteit op de andere groep of in een andere ruimte. Door het stimuleren van samenwerken wordt overleg met elkaar en het geven van feedback gestimuleerd en is bij elkaar binnenlopen heel gewoon.

Juist omdat dit niet op geplande momenten gebeurt en dus onvoorspelbaar is draagt dit bij aan het omwerpen van drempels. Dit is zeer belangrijk bij het verhogen van drempels. Juist omdat medewerkers die samen een groep leiden ook niet de gehele tijd tegelijk in dezelfde ruimte zijn.

In verband met veiligheid in de slaapruiimte staat altijd de babyfoon aan, ook als er maar 1 medewerker op de groep staat. Tevens wordt er regelmatig in de slaapkamer gekeken. Dit i.v.m. meerdere veiligheidsaspecten. Het draagt bij aan het omwerpen van drempels.

De locatiemanager komt op onverwachte momenten op de groepen. Zij houdt letterlijk een oogje in het zeil maar stimuleert de teamleden onderling dat ook te doen. Tevens stimuleert zij de samenwerking en de open sfeer door hier zelf een voorbeeld in te zijn. Tijdens overlegmomenten wordt hier ook aandacht aan besteed.

De locatiemanager is alert op situaties die speciale aandacht vragen. Bijvoorbeeld of er momenten zijn waarop er wel sprake is van voorspelbaar lang alleen op de groep staan van een medewerker. Zij overweegt dan maatregelen om de drempel voor ongewenste situaties te voorkomen.

Ruilen van dagen

Onbeperkt ruilen van dagen is een service, maar helaas geen recht! In principe komen kinderen op vaste dagen naar de kinderopvang en buitenschoolse opvang. Dit komt de stabiliteit van de groepen, het zich veilig voelen van de kinderen en daarmee de pedagogische kwaliteit van onze opvang ten goede. Maar het kan voorkomen dat u wegens omstandigheden een dagje van opvang wilt ruilen. Uiteraard is dit bij ons mogelijk. Wij kennen geen beperking van het aantal ruildagen. Ruilen van dagen kent echter wel andere beperkingen. Het is namelijk niet altijd mogelijk te ruilen van dag in verband met de maximale groeps grootte en het aantal leidsters dat ingezet is. Er gelden niet alleen wettelijke regels voor de groeps grootte, maar ook voor de leeftijden binnen de groep. En dat houdt weer verband met het aantal in te zetten leidsters. Ook de leeftijd van uw kind kan dus ruilen onmogelijk maken.

Uiteraard begrijpen wij uw teleurstelling volkomen als een gewenste ruil geen doorgang kan vinden. Wij houden ons echter strikt aan de wettelijke kwaliteitseisen om goede opvang te kunnen waarborgen die voor uw kind veilig en vertrouwd is. Uit het bovenstaande volgen onze volgende afspraken en regels omtrent ruilen:

- Een ruildag moet binnen twee werkweken geruild zijn;
- Als uw kind ziek is op de ruildag, dan vervalt de ruildag. Deze kunt u niet meer inzetten op een later moment;
  - Nadat een ruildag is goedgekeurd, kan deze niet meer terug geruild worden;
- Als uw opvangdag op een nationale feestdag valt of een studiedag, is het niet mogelijk deze dag voor een andere dag te ruilen;
- Een korte dag op de BSO kan niet geruild worden voor een lange dag;
- Ruilen kan alleen als de groepsbezetting het toelaat; we kunnen helaas geen extra pedagogisch medewerkers inzetten;
  - Uw kind kan op een andere groep geplaatst worden; we zullen daarvoor uw schriftelijke toestemming vragen, zoals dat wettelijk is bepaald;
- Ruildagen zijn gebonden aan een individueel kind en kunnen niet ingezet worden voor broertjes of zusjes;

Afname extra dagdelen

Het kan zijn dat ouders incidenteel een extra dag(deel) willen afnemen welke buiten de vaste contacturen valt. Dit is mogelijk wanneer de maximale stamgroepsgrootte/basisgroepsgrootte evenals het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft (BKR). Deze incidentele opvangdag vindt in principe binnen de eigen stamgroep/basisgroep van het kind plaats. Wij zijn van mening dat geborgenheid en gevoel van veiligheid voor het kind en voor de stamgroep/basisgroep als geheel voorop staan. Als dit niet lukt, vragen wij vooraf eerst schriftelijk toestemming aan de ouders om het kind op de extra dag op een andere groep te plaatsen.

Voor afname van extra dagdelen wordt het normale uurtarief gerekend.

Oudercommissie

De oudercommissie behartigt de belangen van de ouders. De oudercommissie bestaat uit minimaal 3 ouders.

Zij vergaderen minimaal vier keer per jaar.

Hierbij wordt het pedagogisch, algemeen en kwaliteitsbeleid besproken. Ook veiligheid, gezondheid en hygiëne komen aan bod.

Vragen / Opmerkingen

Mocht U nog vragen of opmerkingen hebben naar aanleiding van het Pedagogisch beleidsplan van Huize Hopsasa kunt U altijd contact met ons opnemen.

Telefoon: 0591 - 377 475

Mail: info@huizehopsasa.nl

Bijlagen observatielijst

Observatielijst A voor kinderen tussen 0 en 2 jaar

Naam kind	
Geboortedatum	
Bij de gastouder sinds	
Aantal dagen per week bij gastouder	
Datum invullen:	

<i>Als het kind binnenkomt</i>	<i>ja</i>	<i>soms</i>	<i>nee</i>	<i>een beetje</i>
Het kind is blij mij te zien en reageert op mij bij het binnenkomen				
Hij/zij gaat direct aan het spelen				
Kijkt, rent, kruipt nieuwsgierig om zich heen				
Het kind huilt en blijft huilen, spartelt tegen				
Hij/zij wil niet worden vastgepakt of aangeraakt				

<i>Eten en drinken</i>	<i>ja</i>	<i>soms</i>	<i>nee</i>	<i>een beetje</i>
Het kind reageert enthousiast op aangeboden eten/drinken				
Hij/zij eet genoeg- wat nodig is				
Hij/zij maakt tevreden geluidjes/lachjes, geniet van eten en drinken				
Hij/zij weigert eten of drinken				
Het eten roept zo veel spanning op dat hij/zij moet huilen/onrustig wordt/spuugt				

<i>Spelen</i>	<i>ja</i>	<i>soms</i>	<i>nee</i>	<i>een beetje</i>
Het kind is nieuwsgierig en onderzoekt graag nieuwe dingen				
Onder het (alleen) spelen 'praat', lacht hij/zij en geniet zichtbaar				
Hij/zij kan ontspannen in box/op speelkleed kijken en bezig zijn				
Hij/zij kruipt/loopt rond en speelt met de andere kinderen				
Hij/zij vindt het leuk om buiten te zijn				
Vindt het leuk om samen met mij spelletjes te doen				
Kijkt ook naar wat de andere kinderen doen				

Hij/zij komt niet tot spelen, huult of jengelt veel				
Blijft altijd dicht bij mij, 'hangt' en komt moeilijk op gang				
Gaat zijn/haar eigen gang, trekt zich terug, speelt steeds hetzelfde				

Verzorgen en slapen	ja	soms	nee	een beetje
Het kind heeft plezier in aanraken, knuffelen, kietelen				
Heeft een eigen slaapritme en valt makkelijk in slaap				
Het wordt ontspannen wakker				
Voelt zich prettig als hij/zij nog even wakker in het bedje ligt				

Als het kind weer weggaat	ja	soms	nee	een beetje
Het kind reageert als zijn vader/moeder binnenkomt				
Neemt afscheid van mij bij het weggaan door knuffel, aankijken, zwaaien				
Gaat als hij/zij weggaat ieder contact met mij uit de weg: afwenden, rondrennen, verstoppen				
Lichamelijke ontwikkeling	ja	soms	nee	een beetje
Op dit moment kan het kind al:				
omrollen				
zitten				
kruipen				
staan				
lopen				
springen met twee voeten				
klimmen				

Taalontwikkeling	ja	soms	nee	een beetje
Op dit moment kan het kind al:				
lachen				
geluidjes maken				
geluidjes maken als hij mij of anderen ziet				
'brabbelen' in zichzelf				
brabbelen om te proberen iets duidelijk te maken				
begrijpen wat ik hem/haar zeg of vertel				
1 woordje kennen/gebruiken				
meerdere woordjes kennen/gebruiken				

iets duidelijk maken met 2 woordjes (ík die')				
zinnetjes maken				

Eventuele bijzonderheden:

Observatielijst B: voor kinderen tussen 2 en 4 jaar

Naam kind	
Geboortedatum	
Bij de gastouder sinds	
Aantal dagen per week bij gastouder	
Datum invullen:	

<i>Als het kind binnenkomt</i>	<i>ja</i>	<i>soms</i>	<i>nee</i>	<i>een beetje</i>
Het kind is blij mij te zien en reageert op mij bij het binnenkomen				
Hij/zij gaat direct aan het spelen				
Kijkt om zich heen, loopt meteen rond, huult hoogstens heel even				
Het kind huult en blijft huilen, spartelt tegen				
Hij/zij wil niet worden vastgepakt of aangeraakt, blijft bij de deur, rent weg				

<i>Eten en drinken</i>	<i>ja</i>	<i>soms</i>	<i>nee</i>	<i>een beetje</i>
Het kind reageert enthousiast op aangeboden eten/drinken				
Hij/zij eet genoeg- wat nodig is				
Geniet van eten en drinken				
Hij/zij weigert eten of drinken				
Het eten roept zo veel spanning op dat hij/zij moet huilen/onrustig wordt/spuugt				

<i>Spelen</i>	<i>ja</i>	<i>soms</i>	<i>nee</i>	<i>een beetje</i>

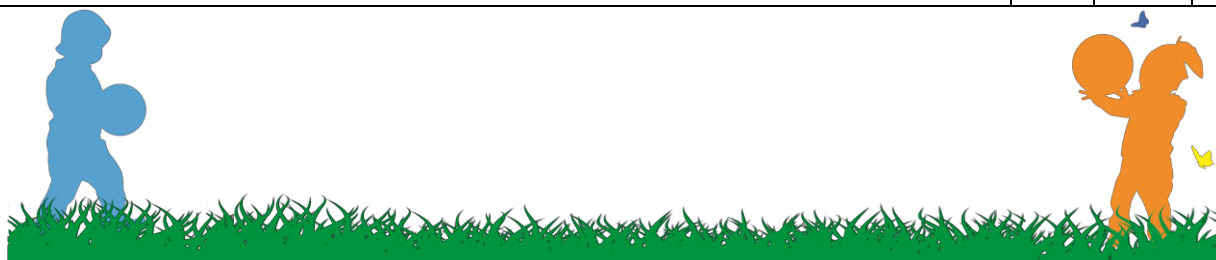
Het kind is nieuwsgierig en onderzoekt graag nieuwe dingen				
Onder het (alleen) spelen 'praat', lacht hij/zij en geniet zichtbaar				
Hij/zij kan goed zelf spelen, kiest speelgoed, heeft mij niet nodig om te kunnen spelen				
Hij/zij loopt rond en speelt met de andere kinderen				
Hij/zij vindt het leuk om buiten te zijn, speelt actief				
Vindt het leuk om samen met mij spelletjes te doen				
Kijkt ook naar wat de andere kinderen doen, zoekt contact om te spelen				
Zoekt makkelijk contact met mij als hij/zij hulp nodig heeft bij het spelen				
Hij/zij komt niet tot spelen, huult of jengelt veel of wordt gauw driftig				
Blijft altijd dicht bij mij, 'hangt' en komt moeilijk op gang				
Gaat zijn eigen gang, trekt zich terug, speelt steeds hetzelfde				
Luistert niet naar mij als ik probeer te helpen of aanwijzingen geef				

Verzorgen en slapen	ja	soms	nee	een beetje
Het kind heeft plezier in aanraken, knuffelen, kietelen, reageert				
Heeft een eigen slaapritme en valt makkelijk in slaap				
Het wordt ontspannen wakker				
Voelt zich prettig als hij/zij nog even wakker in het bedje ligt				
Wordt al zindelijk en heeft interesse daarin				

Als het kind weer weggaat	ja	soms	nee	een beetje
Het kind reageert op het binnenkomen van de ouder				
Neemt afscheid van mij bij het weggaan door knuffel, aankijken, zwaaien				
Gaat ieder contact met mij uit de weg: afwenden, rondrennen, verstoppen				

Lichamelijke ontwikkeling	ja	soms	nee	een beetje
<i>Op dit moment kan het kind al:</i>				
lopen				
springen met twee voeten				
klimmen				
op 1 been staan				
huppelen				
potlood of kwast vasthouden				
kralen rijgen				

Taalontwikkeling	ja	soms	nee	een beetje

Op dit moment kan het kind al:				
kent/gebruikt meerdere woordjes				
begrijpt wat ik tegen hem/haar zegt of vertel				
kan al iets duidelijk maken met 2 woordjes (ik die')				
maakt al zinnen				
kan goed duidelijk maken wat hij/zij wil/bedoelt met praten				
heeft belangstelling voor boekjes en verhaaltjes				
'leest' zelf ook al voor aan anderen				

Eventuele bijzonderheden:

Bijlage overdrachtsformulier

Overdrachtsformulier:

Basisschool:	Naam kind:
Startdatum kind op basisschool:	Geboortedatum:
Peuterspeelzaal/Kinderopvang/Gastouder:	Geplaatst sinds + aantal dagdelen:

VVE-programma:	Indien aanwezig: Toetsgegevens				
	Scores	Datum	Leeftijd	Taal	Rekenen
Periode deelname VVE-programma + aantal dagdelen:	Toets P1				
	Toets P2				
Verdere gegevens uit (VVE) programma, dan wel individuele (zorg) begeleiding (incl. warme overdracht nodig?)					

Ontwikkeling van het kind
Sociaal emotionele ontwikkeling (incl. relatie met andere kinderen en pedagogisch werkers)
Zelfredzaamheid
Taalontwikkeling
Denkontwikkeling
Speel-leerontwikkeling
Motorische ontwikkeling

Akkoord ouders voor overdracht bovenstaande gegevens aan de basisschool		
Naam ouder:	Datum:	O ouder neemt het formulier zelf mee naar de basisschool
Handtekening:	Plaats:	O formulier wordt door psz/kdv via de post verstuurd

Observatielijst (indien de organisatie geen eigen kindvolgsysteem gebruikt)

Naam kind:

Geboortedatum:

Datum plaatsing:

Naam kinderdagverblijf:

Naam pedagogisch werker:

Datum observatie:

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Zelfredzaamheid				toelichting
	ja	enigszins	(nog) niet	
a. is zindelijk				
b. gaat zelf naar de w.c.				
c. trekt zelf jas aan en uit				
d. ruimt zelf speelgoed op				
e. kan uit een beker drinken				
f. kan zelfstandig eten				

Weerbaarheid				toelichting
	ja	enigszins	(nog) niet	
a. komt voor zichzelf op				
b. weert zich goed in een kleine groep				
c. weert zich goed in de grote groep				
d. heeft zelfvertrouwen				
e. gaat goed om met tegenslag				

Zelfregeling				toelichting
	ja	enigszins	(nog) niet	
a. houdt zich aan de regels				
b. wacht tot het aan de beurt is				

Welbevinden				toelichting
	ja	enigszins	(nog) niet	
a. voelt zich veilig in de kleine groep				
b. voelt zich veilig in de grote groep				
c. neemt zonder problemen afscheid van ouder(s)/verzorger(s)				

d. is open en spontaan			
e. toont zich ontspannen			
f. heeft plezier in de activiteiten			

Sociale relaties				toelichting
	ja	enigszins	(nog) niet	
a. maakt gemakkelijk contact met de andere kinderen				
b. heeft oogcontact met de leiding				
c. heeft een goed contact met de leiding				
d. neemt zelf initiatief tot sociaal contact				

Taalontwikkeling

Taal en communicatie				toelichting
	Ja	Enigszins	(nog) niet	
Thuis taal: Nederlands/ anders nl.....				
Spreekt Nederlands:				
Begrijpt Nederlands:				
a. begrijpt goed wat er gezegd wordt				
b. kan belevenissen vertellen aan anderen				
c. kan antwoord geven op vragen				
d. wil antwoord geven op vragen				
e. is goed verstaanbaar				
f. doet mee aan luister en doe-spelletjes				

Motorische ontwikkeling

Motoriek	eerste afname			toelichting
	ja	enigszins	(nog) niet	
a. beweegt soepel en gecoördineerd bij het lopen,rennen, springen, klimmen, fietsen				
b. de fijne motoriek bij het plakken, tekenen, verven, scheuren begint goed op gang te komen				

Spelontwikkeling

Spel				toelichting
	ja	enigszins	(nog) niet	
a. is nieuwsgierig en durft nieuwe dingen uit te proberen				
b. speelt graag				
c. komt zelf tot spel				
d. kan enige tijd bezig zijn met wat het heeft gekozen				
e. speelt vaak samen met andere kinderen				
f. speelt zonder het spel van anderen te verstoren				
g. doet "alsof"-spelletjes (bijv. doen alsof het regent)				
h. speelt rollenspel (vadtje, moedertje, politie...)				
i. brengt variatie aan in zijn spel				

